

Warmtegemeenschappen

Ilonka Marselis, Gerwin Verschuur & Petra Lettink

buurtwarmte°

Inspiratie sessie

- Wat is een warmtegemeenschap?
 - Ilonka Marselis – strategisch adviseur warmte, Energie Samen & vicevoorzitter van REScoop.eu (Europese koepel)
- Voorbeelden van projecten door warmtegemeenschappen
 - Gerwin Verschuur – strategisch adviseur Energie Samen & Buurtwarmte + directeur van cooperatief Warmtebedrijf Thermo Bello
- Wat doet Buurtwarmte?
 - Petra Lettink – directeur Buurtwarmte

De opkomst van de gemeenschap

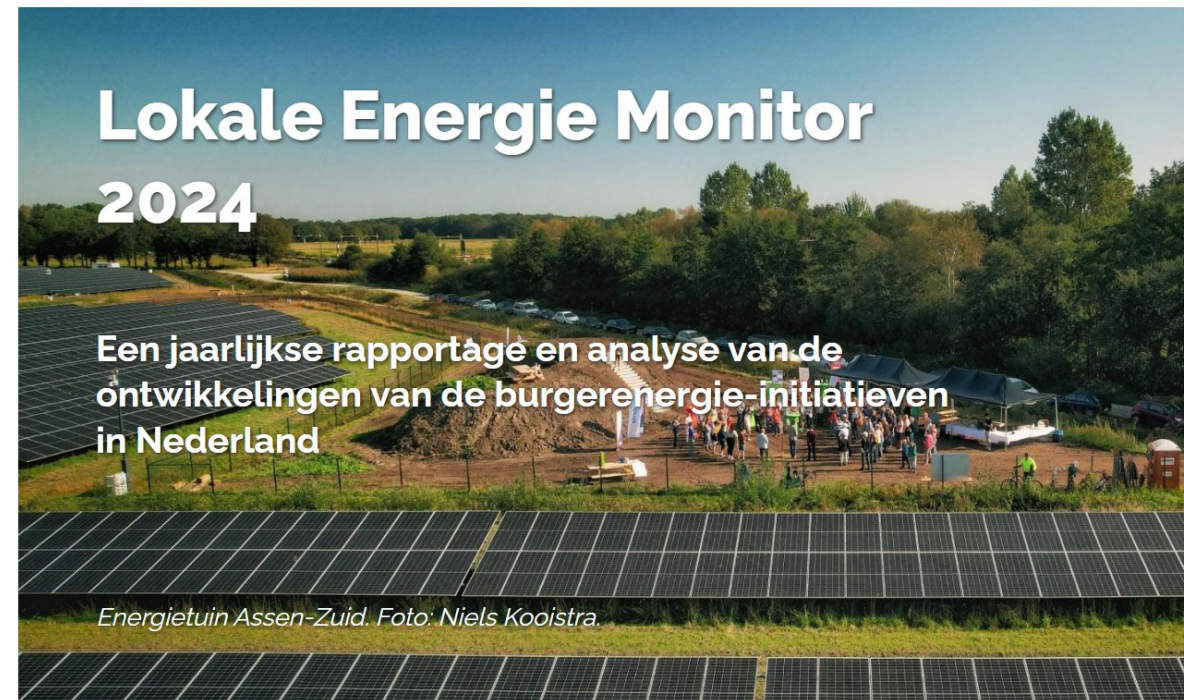

Energie Samen

Landelijke koepel van Energiegemeenschappen

- 702 in totaal in Nederland
- **139.000 burgers** zijn lid
- Actief in 89% van gemeenten
- **42%** doet energiebespaar activiteiten
- **11%** is met een warmteinitiatief bezig
- **185** miljoen geïnvesteerd door burgers (eigen vermogen)

<https://www.hier.nu/lokale-energie-monitor-2024>

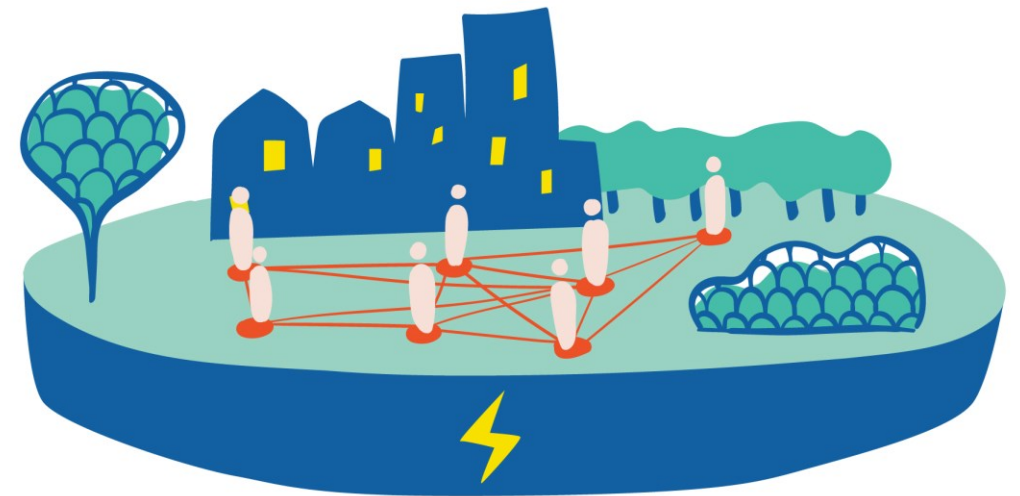

Plek voor de gemeenschap in de warmtewet

- Kleiner dan 1500 aansluitingen kan elke partij een ontheffing vragen -> publieke partijen, cooperaties en ook commerciële partijen
- Groter dan 1500 aansluitingen kunnen alleen partijen met een publiek meerderheidsbelang of warmtegemeenschappen een aanwijzing krijgen

Wat is een warmtegemeenschap

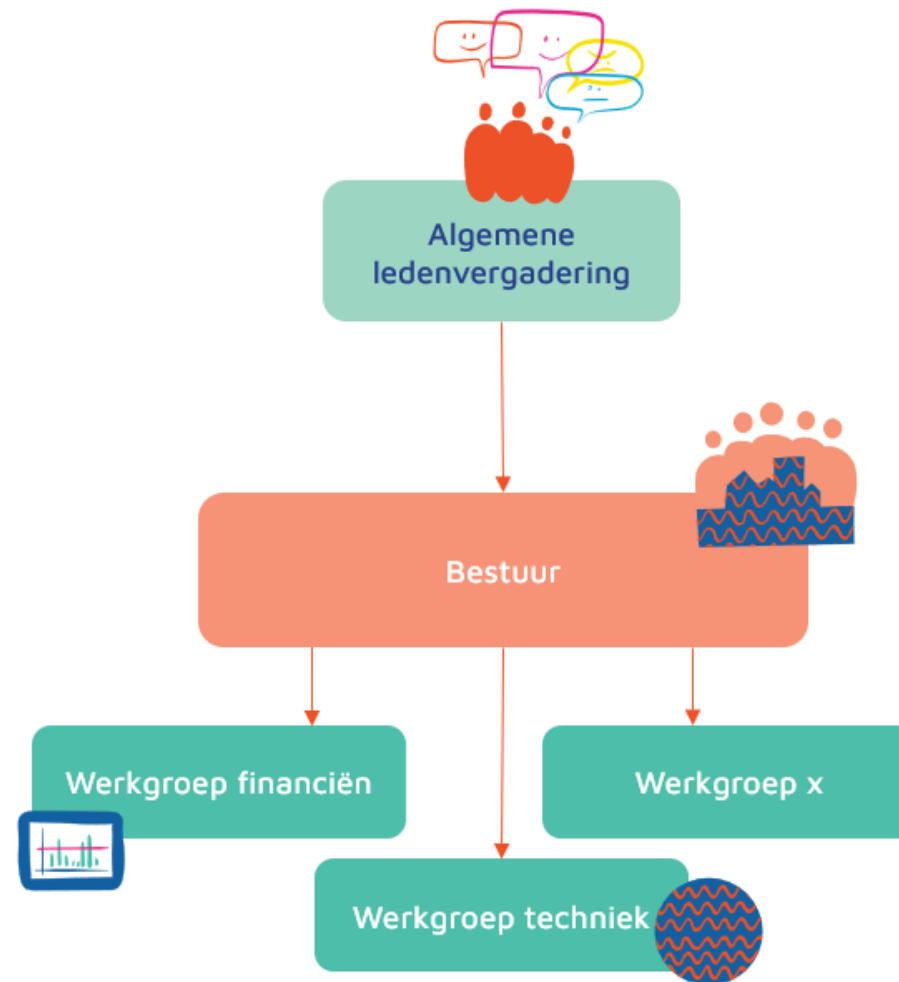
- Warmtebedrijf van, voor en door eindgebruikers
- Eigendom en zeggenschap bij lokale eindgebruikers
- Geen winstoogmerk

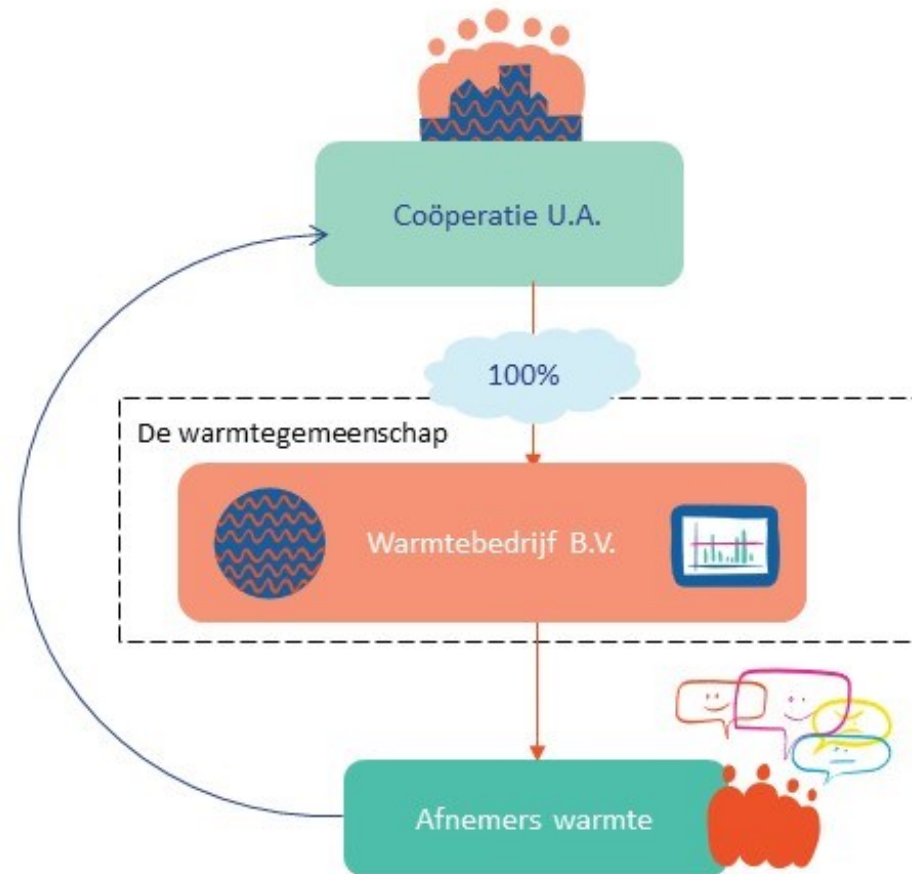
Zie voor meer informatie en de relevante wetsartikelen onze kenniscollectie:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/359/de-warmtegemeenschap>

De cooperatie

Mogelijk organisatiemodel

Lokaal eigendom rationale

Draagvlak

Woningeigenaren beslissen wat er achter hun voordeur gebeurt, en accepteren een aanbod wel of niet. Draagvlak vraagt een proces van 'bouwen aan vertrouwen'

Kwaliteit en commitment

Als bewoners actief betrokken zijn komt er een beter plan en betere uitvoering

Democratische legitimiteit

Dwang van de overheid werkt vertragend want schept weerstand. Een buurtorganisatie met mandaat van bewoners kan als partner van de gemeente de legitimiteit van een aanbod vergroten

Sleutel van bewoners

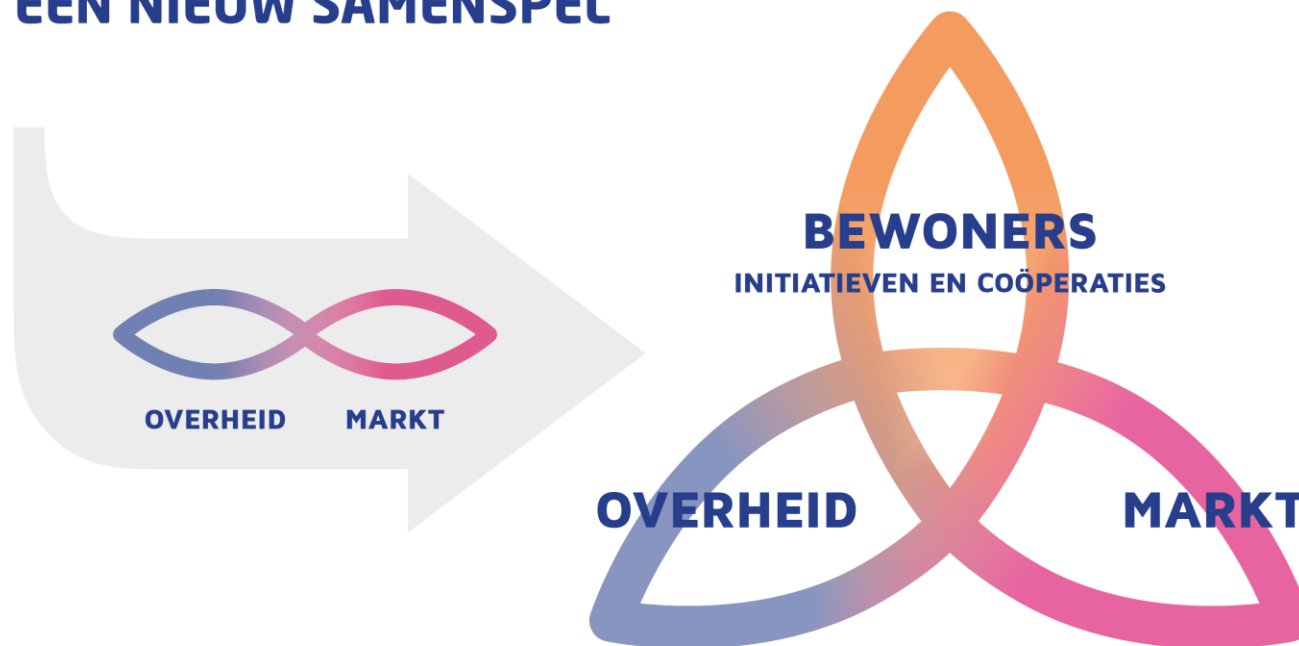

zijn wij!

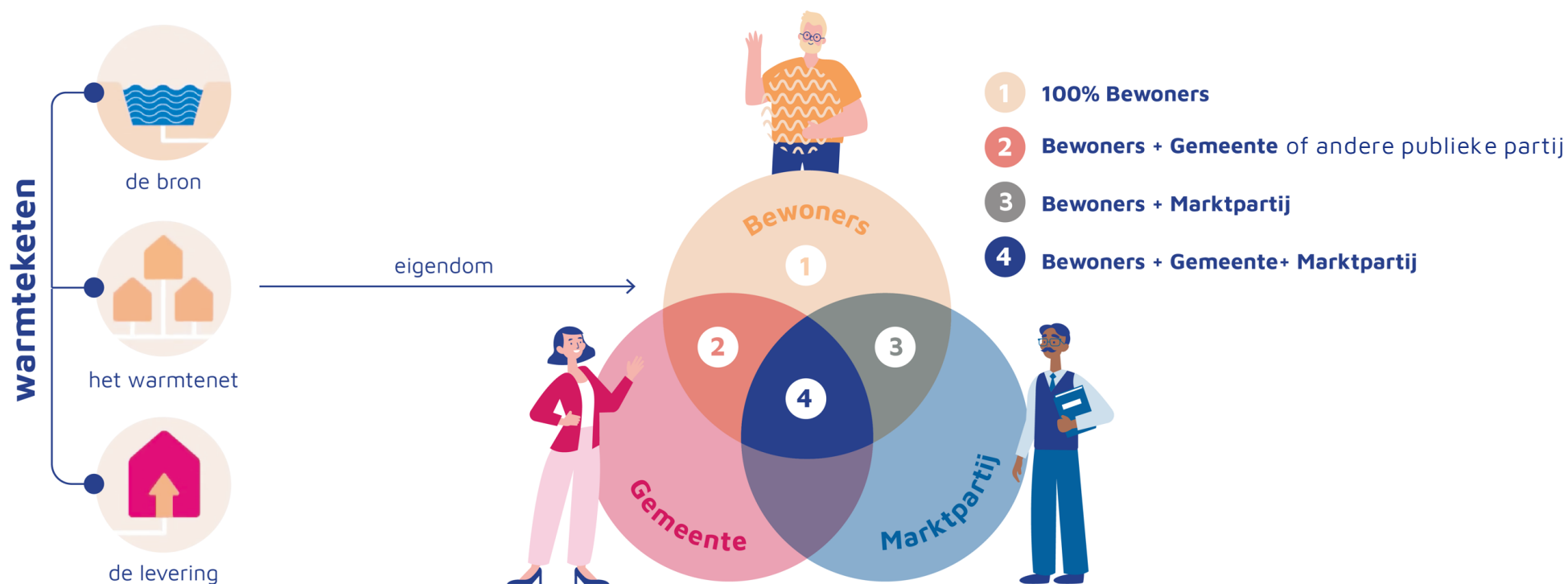

De opkomst van de gemeenschap

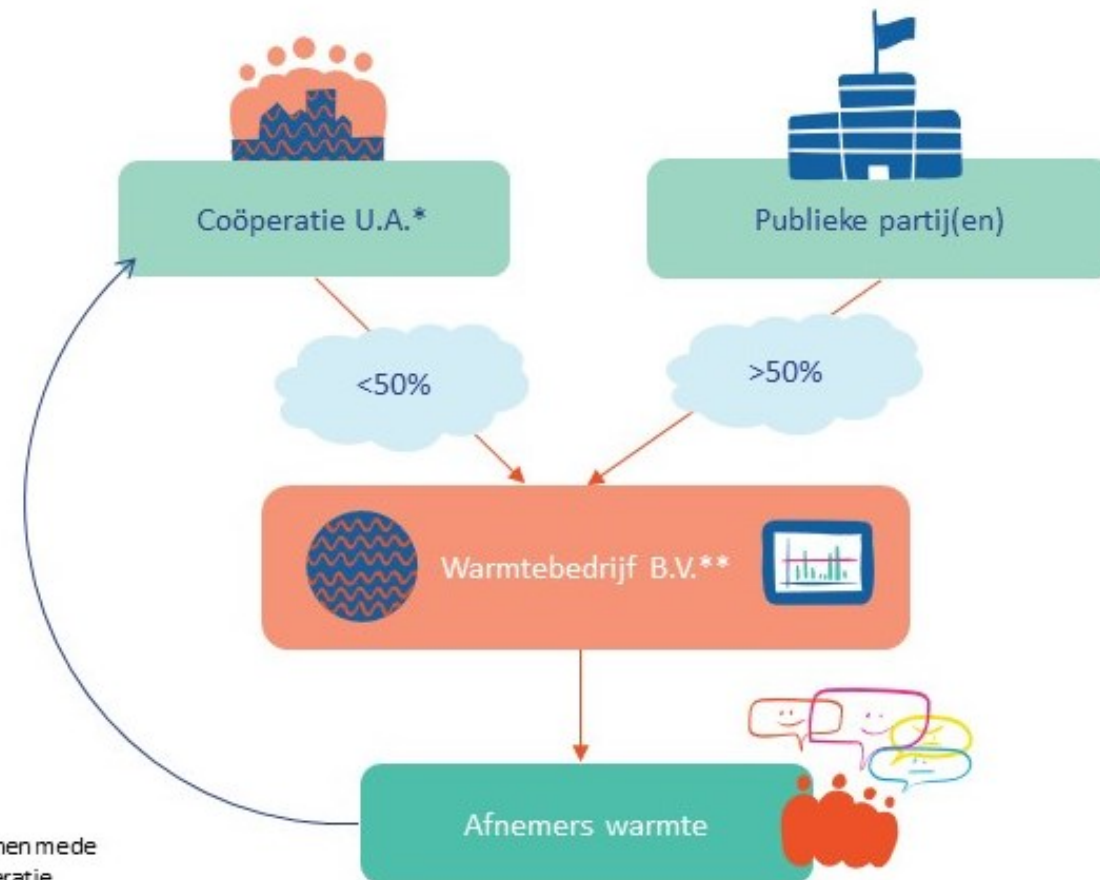
EEN NIEUW SAMENSPEL

Nieuwe samenwerkingen zijn mogelijk

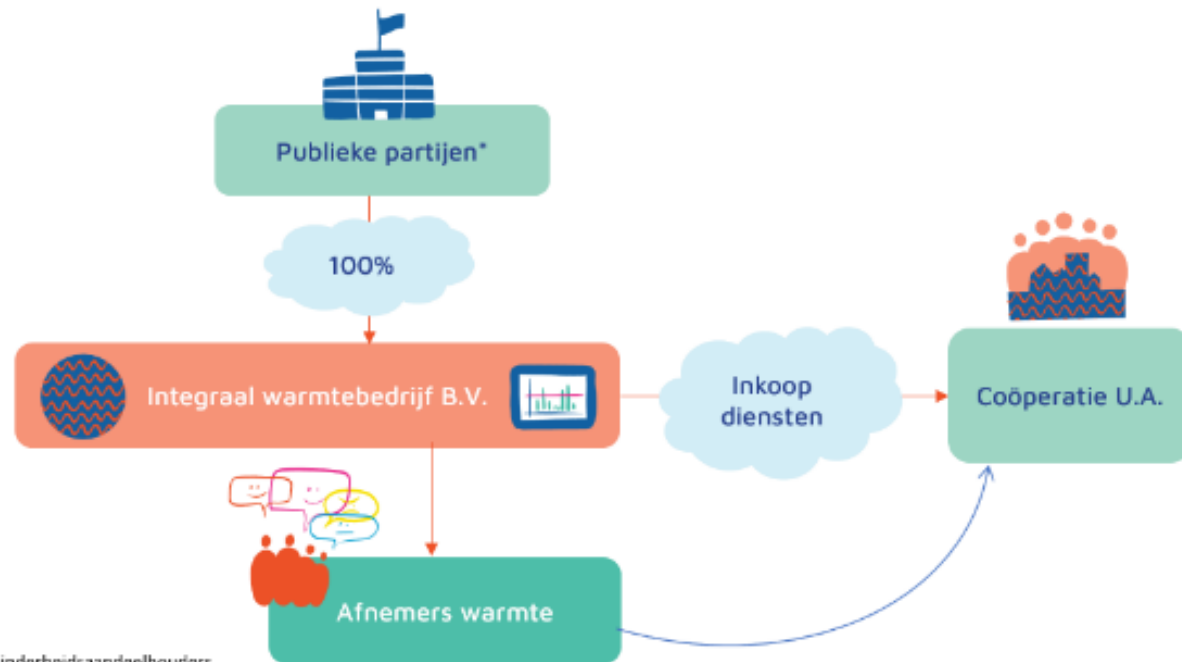

Samenwerking met publiek bedrijf

*Ook andere, private partijen kunnen mede
aandeelhouder zijn naast de coöperatie
**Statutair zeggenschap van coöperatie vastleggen

Inkoop diensten

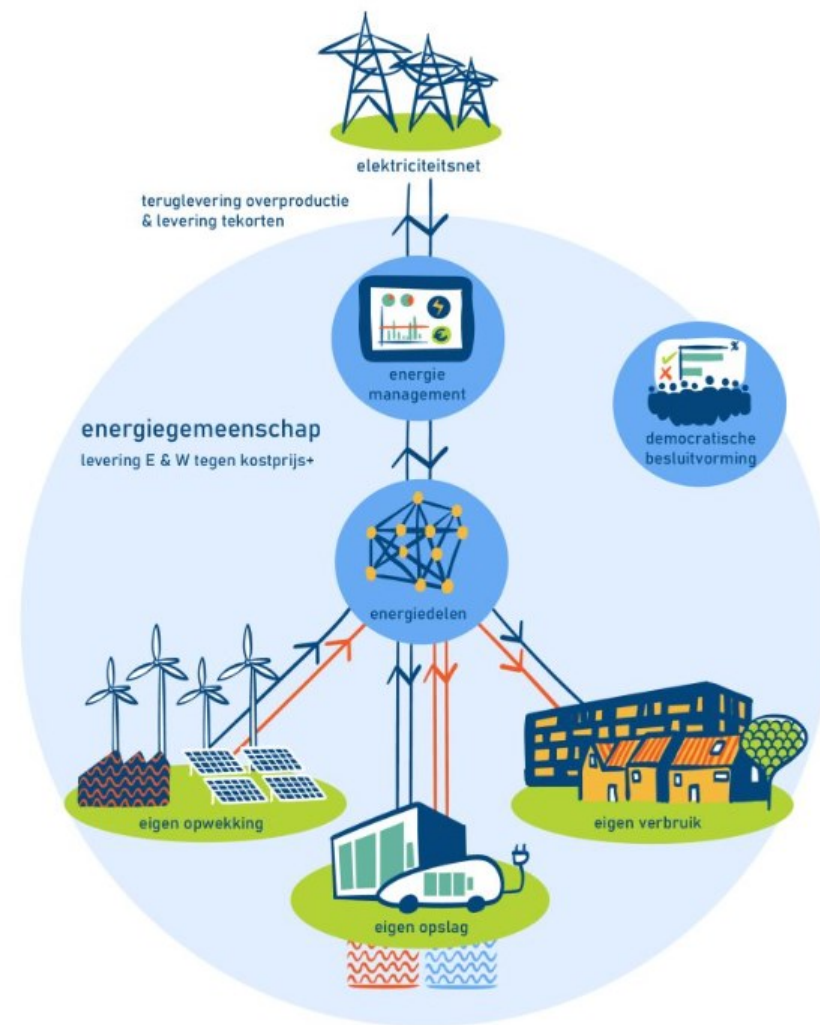
*eventueel met private minderheidsaandeelhouders

Vergeet de wisselwerking met besparing niet

Vergeet de wisselwerking met opwek en opslag niet

- Integrale energiesystemen
- Netcongestie
- Energiedelen
- Koeling

Eerste stappen voor samenwerking

- Ondersteunend beleid op bewonersinitiatieven
- Structurele samenwerking, ook vanuit besparing en opwek
- Opname visie op warmtegemeenschappen in warmteprogramma
- Samenwerking op uitvoeringsplannen en warmtekavels
- Samenwerking in uitwerking plannen publiek warmtebedrijf

Ontwikkeling in de sector

- Financiering
- Opbouw kennis en expertise

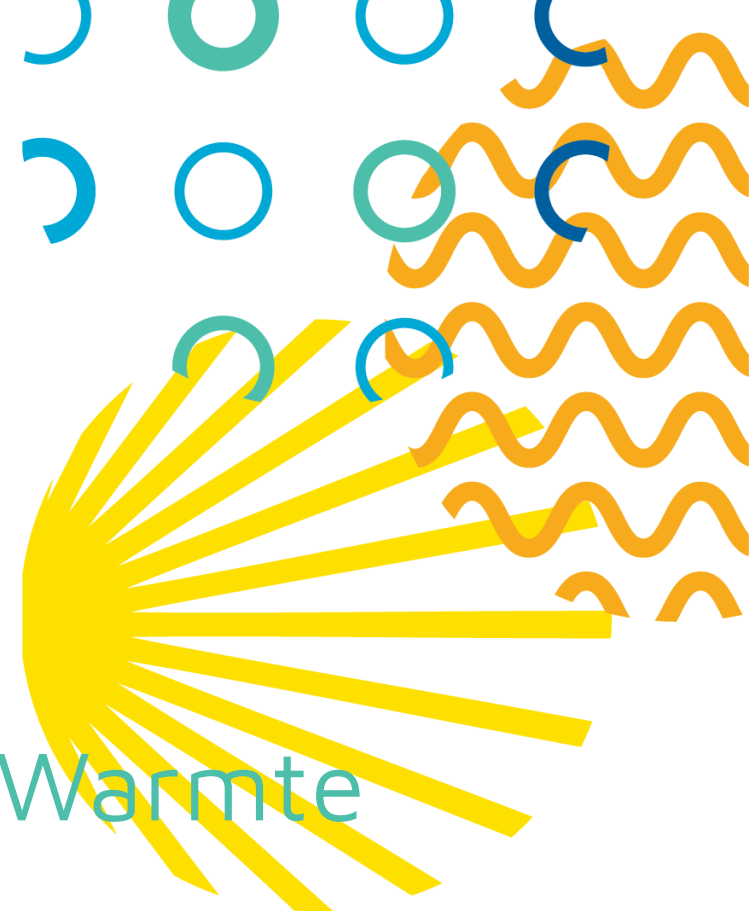

energie samen

De energietransitie, dat zijn wij!

Overzicht projecten Ontwikkelfonds Warmte (OFW)

Stand juni 2025

Ontwikkelfonds warmte

- Pilot fonds vanuit het ministerie van Klimaat en Groene Groei
- 25 miljoen voor risicovrije leningen voor de ontwikkelkosten van een coöperatief warmtenet
- Fondsmanager is Energie Samen
- Fonds werkt met vier fasen; per fase een lening bedrag

Coöperatie KetelhuisWG (Amsterdam)*

- Naam project: KetelhuisWG
 - Omvang: 1280 aansluitingen (potentieel 1480 woningen)
 - Investering: € 30 miljoen
 - Bron: Aquathermie (TEO, Jacob van Lennepkanaal)
 - Techniek: TEO met een WKO en buurtwarmtepompen (70 graden)
 - Financiering: € 7,7 miljoen PAW, € 3,7 miljoen WIS, € 1,5 miljoen Klimaatfonds gemeente, 11 miljoen SDE++
 - Partners: -
-
- Website/contact: ketelhuiswg.nl | procesbeschrijving:
plankenzondergas.nl
 - Bijzonderheden: Heeft financial close gehaald. Heeft geen lening OFW nodig gehad.

Energiecoöperatie Wattnu (Gooise Meren)

- Naam project: Warmtenet Muiderbe
- Omvang: 1306 aansluitingen
- Bron: Aquathermie (TEO, Linceo,
- Techniek: Collectieve warmtepomp (70 graden)
- Financiering: € 1,2 miljoen Ontwikkelfonds Warmte, € 7 miljoen WIS toegezegd
- Partners: Gemeente Gooise Meren, Kelvin, Buurtwarmte
- Website/contact: warmtenetmuiderberg.nl
- Bijzonderheden: Fase 2 OFW

EC Gaasterland (De Fryske Marren)

- Naam project: Eigen Warmte Balk
- Omvang: 1150 aansluitingen (80% van 1400)
- Bron: Restwarmte (WKO van spuitgieterij AVK Plastics)
- Techniek: 70 graden
- Financiering: € 997.000 Ontwikkelfonds Warmte, gemeente € 50.000 (haalbaarheid) en € 600.000 voor drie jaar
- Partners: AVK Plastics, gemeente woningbouwcorporatie (600 woningen) en de dorpsvereniging.
- Website/contact: eigenwarmtebalk.frl
- Bijzonderheden: Fase 2 OFW

Energiecoöperatie Meer Energie (Amsterdam)*

- Naam project: Buurtwarmtenet Middenmeer
- Omvang: 5000 aansluitingen | Investering: € 80-90 miljoen
- Bron: Restwarmte (datacentrum Amsterdam Science Park)
- Techniek: Restwarmte (30 graden) en buurtwarmtepompen (70 graden)
- Financiering: € 945.800 Ontwikkelfonds Warmte, € 2,1 miljoen
ontwikkellening gemeente CAPEX lening klimaatfonds gemeente in
voorbereiding, WIS in aanvraag
- Partners: Firan B.V., Datacenter Equinix, Buurtwarmte
- Website/contact: buurtwarmtenet-watergraafsmeer.nl
- Bijzonderheden: Fase 2 OFW

Coöperatie Duurzame Vruchtenbuurt (Den Haag)

- Naam project: Warm in de wijk
- Omvang: 4000 aansluitingen | Invester
- Bron: ntb,
- Techniek: temperatuur nog in onderzoek (beoogd: 55 graden)
- Financiering: € 1 miljoen Ontwikkelfonds Warmte, € 300.000 European Local Energy Assistance Facility
- Partners: Provincie ZH, gemeente Den Haag, NetVerder B.V.
- Website/contact: warmindewijk.nl
- Bijzonderheden: Fase 2 OFW

Coöperatief Warm Westerkwartier (Culemborg)

- Naam project: Warm Westerkwartier
- Omvang: 500 aansluitingen
- Bron: Aquathermie (TEA)
- Techniek: MT-net 70 graden
- Financiering: € 913.500 Ontwikkelfonds Warmte, Duurzaamheidsfonds Betuwewind
- Website/contact: warmwesterkwartier.nl
- Bijzonderheden: Fase 1 OFW

Coöperatie Oog voor Warmte (Utrecht)

- Naam project: Oog voor Warmte
 - Omvang: 1500 aansluitingen
 - Bron: Aquathermie (TEO)
 - Techniek: MT-net 70 graden
 - Financiering: € 872.800 Ontwikkelfonds Warmte, provincie en gemeente
 - Partners: gemeente Utrecht
-
- Website/contact: oogvoorwarmte.nl
 - Bijzonderheden: Fase 1 OFW

Coöperatie Warm Assendorp (Zwolle)

- Naam project: Warm Assendorp
 - Omvang: 500 aansluitingen
 - Bron: Luchtwarmtepomp (MES)
 - Techniek: MT-net 70 graden
 - Financiering: €946.000 Ontwikkelfonds Warmte
 - Partners: gemeente Zwolle
-
- Website/contact: warmassendorp.nl
 - Bijzonderheden: Fase 1 OFW

buurtwarmte°

Samen werken we aan betaalbare en duurzame
warmte in jouw buurt

Coöperatie sinds juli 2024

Buurtwarmte & Energie Samen

- Buurtwarmte is dienstverlener voor coöperatieve warmteprojecten, bewonersinitiatieven en voor gemeenten
- Buurtwarmte is zelf ook een coöperatie van warmte coöperaties zelf en heeft geen winstoogmerk
- Energie Samen is de nationale koepel voor alle energie coöperaties en legt de focus op belangenbehartiging, toegang tot kapitaal en kennisdeling
- We werken intensief samen op de doorontwikkeling van kennis, instrumenten en ondersteuning voor warmtegemeenschappen

Het buurtwarmteproces

Initiatie	Ontwikkeling	Realisatie	Exploitatie
A Voorbereiding Startdocument Buurtorganisatie	D Ontwerp Conceptontwerp	G Contractering Opdracht	J Onderhoud Meerjarig onderhoudsplan
B Samenwerking en visievorming Buurtorganisatie heeft koers bepaald	E Uitwerking Bewonerspropositie	H Uitvoering Opgeleverd 'vastgoed'	K Optimalisatie Verbeterplan op basis van data-analyse
C Planvorming Buurtenergieplan	F Investeringsplan Financial close	I Nazorg Goed functionerend 'vastgoed'	L Vervanging Vervangingsplan

Werkstromen

Inhoud

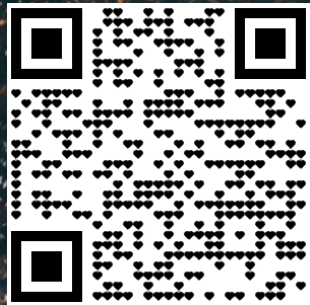
Aanbod

- <https://www.buurtwarmte.nu/diensten-voor-warmte-initiatieven/>
- <https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/246/aan-de-slag-met-het-buurtproces>

Vragen?

Petra Lettink

petra.lettink@buurtwarmte.nu

Wie doet er in het (concept) warmteprogramma al uitspraken over rol voor warmtegemeenschappen?

Kennis vanuit Energie Samen hierover:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/359/de-warmtegemeenschap/436/hoe-maak-je-een-warmteprogramma-waar-in-bewoners-een-stevige-positie-hebben>

Positie van Energie Samen op kavelstrategie:

<https://www.energiesamen.nu/nieuws/3574/position-paper-over-kavelstrategie-in-de-warmtetransitie>

Wie heeft er al beleid op samenwerking met initiatieven uit de gemeenschap?

Kennis van energie samen hierover:

<https://academie.energiesamen.nu/academie/publicaties/377/opgroeiruimte-een-proces-om-te-groeien-naar-een-volwassen-partnerschap>

<https://academie.energiesamen.nu/academie/collecties/269/zelfbeheer-in-de-warmtetransitie-acht-beleidsinstrumenten>

energie samen

De energietransitie, dat zijn wij!

Postadres

Postbus 4098
3502 HB Utrecht

Bezoekadres

Van Deventerlaan 30-40
3528 AE Utrecht

Meer info

www.energiesamen.nu

